

ПИОНЕР

1
1978

ЧИНАР КИМИ...

(Мир Мехди Сејидзадәнин анадан ол-
масынын 70 иллији)

«Кичик јашларымдан әмәксевәрлик, билија һавас, чалышмаг, зирвәләре доғру јуксалмак арзусу илә ганадланмышам. Ән чәтин, ән ағыр ишләрин зәһмәтиндән севинч дудмушам... Мәһрумијјәтә уграјанда, рубдан дүшмәмишәм. Һәјат—мәктәбик, китаблар—мүәллимин олуб...».

Халгымызын, хусусилә јетишмәкдә олан нәслин, пионер вә мәктәблиләрин севимли шаир Мир Мехди Сејидзадәнин «Унудулмаз хәтирәләр» китабындакы бу сөзләр онун кечдији чәтин, амма шәрәфли вә самәрәли һәјат јолунун ән ығчам вә ән долғун хүләсәсидир.

Әмәксевәрлик, ән ағыр зәһмәтдән севинч дудмаг... Бу нәчиб сифәтләри Мир Мехди бәтун өмрү боју һәм әсәрләри, һәм дә шахси һәјаты илә кәчч нәслә ашыламаға чалышмышдыр.

Мир Мехдинин јарадычылығ јолу пионер вә мәктәблиләримизә јахшы танышдыр. Онлар һәлә балача јашларындан севимли шаирин

әсәрләринин әзбәр билирләр, мәктәбдә дә јарадычылығы илә даһа әтрафлы таныш олур, гиймәтли фикир вә төвсijләриндән фәјдаланырлар.

Мир Мехди мүрәккәб, чәтин, ејни заманда чох марағлы бир дөврдә анадан олмушдыр. Бу дөвр ингилаби мүбаризә аловларында көһнә ағалар-гуллар дунјасынын мөһв олдуғу, јени азад дунјанын јарандығы дөвр иди. Бу мисилсиз тарихи һадисә, — шанлы алтмыш иллијини кечән ил гејд етдијимиз Бөјүк Октябр социалист ингилабы—милјонларла јашыдлары кими, Мир Мехдинин дә тәлејини көкүндән дәјишдирди.

Мир Мехди өз јенијетмәлик илләринин белә тәсвир едир:

«...Он ики јашында идим. Сүдчү дуканында шакирд ишләмәли олдум. Бөјүк сүд тижанларыны јујур, күндә үч дәфә сәккис-он кило ағырлығында гатыг күвәчини Бајыла, Биһејбәтә апарырдым.

...Сонра һалвачы дуканында ишләдим. Иш чох ағыр вә јоручу иди. Буунула белә бош заманларымы кечәләр китаб охумаға сәрф едирдим... Бир дә көрүрдүм күнәш чыхыб, тез кејиниб ишә јолланырдым...».

Адамын үрәјини көврәлдән бу сәтирләр, чылыз бир јенијетмәнин белә ағыр зәһмәтли һәјаты бөјүк пролетар јазычысы Максим Горькинин ушағлығ илләрини хатырлатмырмы? Һәјатын бу дөврүндә Мир Мехдинин ән бөјүк арзусу, өзү дедији кими, «бир китабханада кичик бир вәзифәдә чалышмағ» иди.

Мир Мехди чох кечмәдән бу арзусуна чатды. 1926-чы илдә китабханачы олду. Бакынын нефт сәнәјеси рајонларындан бириндә китабханаларда әдәбијјат дәрнәкләри варды. Фәһлә балаларында елм вә әдәбијјата мејл вә рәғбәт олатмағ үчүн бу китабхана вә дәрнәкләрин ролу олдуғча бөјүк иди. Әдәбијјат дәрнәкләринә Сејид Һүсејн, Јусиф Вәзир вә башға көркәмли јазычылар рәһбәрлик едирдиләр. Бу дәрнәкләр Совет һөкүмәтинин башға мәдәни-маариф тәдбирләри илә јанашы, үмумијјәтлә, әдәбијјатымызын, о чүмләдән Мир Мехди кими јенијетмәләрин, фәһлә кәчләрин истәдадынын никишафына чох көмәк едирди.

Севимли шаиримиз Мир Мехди Сејидзадәнин анадан олмасынын 70 иллији илә әләғәдәр бу сәтирләри јазаркән инанырам ки, бу күнкү вә кәләчәк нәсилләр онун јалныз көзәл әсәрләриндән дејил, еләчә дә чәтин, амма ибрәтли шәхси һәјат јолундан, онун өз гүввәсинә инамындан вә мөһкәм ирадәсиндән дә чох шеј өрнәчәкләр.

Совет һөкүмәтинин јаратдығы кениш имканларла јанашы, бу мөһкәм инам вә ирадә сәјесиндәдир ки, Бақыдан Биһејбәтә күвәч-күвәч гатыг дашыјан, сөһрәдән ахшама гәдәр һалва тижаныны күрәкляјон бир јохсул баласы адлы-санлы бир шаир сөвијјәсинә јуксәлә билмишдир. О, дөврүмүзүн Һүсејн Чавид, Самәд Вурғун, Назим Бикмәт кими көркәмли сималары илә дуруб-отурмуш, республиканын әмәкдәр инчәсәнәт хадими фәхрин адына лајиг көрүлүшдүр.

Кәлиң севимли шаиримизин һәјат вә јарадычылығына бир епиграф кими сәсләнән бу мисрәларыны бир дә хатырлајар:

Кечмиш ушағлығым нә гәдәр иштирап илә,
Дөвран вериб ганад, јетирибдир заман мәнәи.
Јурдумда бир чинар кими мөһкәм

дајанмышам,

Турфан да гопса, вүра билмәз хәзан мәнәи!..

Азербайджанская
Республиканская
БИБЛИОТЕКА

РЗАГУЛУЗАДӘ.